

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Quod non solùm de infidelibus, sed etiam de Christianis Principibus intelligendum. Politia Synagogæ discutitur, ut sciatur an jura Regum Iudææ communicari possint Regibus Christianis. Iudæorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

cellens timendus & honorificandus. Igitur faciat bene Rex. Quia si bene defendet & recuperet jura sua & jura regni & imperij, audacter dicimus quod nos defendemus plus jura sua quam nostra, & hoc contra quemcumque de mundo, & per nos firmabitur sententia sua & non flectetur. Ipse verò misit huc procuratores suos, qui sunt hic presentes, cum plenario mandato jurandi in animam suam & faciendi & exhibendi nobis omnia quæ per ipsum sunt facienda vel exhibenda, & volumus quod prædicta faciant sicut est consuetum.

CAPUT IV.

Synopsis.

I. Instituitur controversia, an liceat Principi de rebus ecclesiasticis leges ferre. quæ in partes aliquot dividitur.

II. Spiritualis potestas Apostolis & eorum successoribus collata, in Reges non manavit: quorum jura Christus quidem non læsit, sed nec etiam auxit.

III. Quod non solum de infidelibus, sed etiam de Christianis Principibus intelligendum. Politia Synagoge discutitur, ut sciatur an jura Regum Judææ communicari possint Regibus Christianis. Iudæorum Respublica constituta à Mose, è Rege, Pontifice, & Consiliis. Quod differri à Christianorum statu, ut toto capite explicatur.

IV. De Rege in futurum constituendo discretè cautum in lege Mosis. Non ergo in pœnam datus Princeps. Exprobrata est ratio perendi Regem expulso Samuele, non ipsa petitio. Reges uncti sacri unguento à Mose confecto, quo Pontifices & vasa sacra ungebantur. Discrimen unctionis Regis & Pontificis. Honor delatus Regi, ob unctionem, à Pontifice & Prophetis.

V. Rex sedebat in sacratoribus atrijs spatis, stantibus sacerdotibus. Non solum res civiles, sed etiam religiosas tractabat, quod probatur exemplis. Idque ab eo tentatum ratione unktionis.

VI. Pontificis inauguratio & munus in sacrificiis peragendis quotidie, & in adendis quotannis solenni die atrijs templi. Ozias lepra percussus, quod sacerdotum munus usurparet.

I. AN Principi liceat de rebus ecclesiasticis decernere, magna contentione disputatur: in quo gravissimè peccatur à quamplurimis, qui prætractè & abscisè in alterutram partem hoc vel negant, vel asserunt. Cum enim hæc tractatio in varias species diducatur, distinctione adhibita est peragenda. Ac primò quidem res ecclesiasticæ in duo summa genera dividuntur, nempe in ea quæ regulam fidei, & in ea quæ disciplinam respiciunt. Disciplina autem vel in sacrorum ministerio versatur, vel in Cleri politia & censura, vel in Ecclesiarum divisione, aut honorum ecclesiasticorum administratione. Quæ dixi, materiam legum respiciunt. Leges autem ipsæ de his rebus aut ex mero Principis imperio feruntur, aut in eum finem, ut Pontificum & synodorum decreta legibus

illis foveantur. quæ omnia singillatim perstringemus.

II. Sanè nullam penes Principes spirituales auctoritatem esse in confesso est apud omnes; cum ligandi & solvendi potestatem & pascendarum ovium curam Petro & Apostolis Christus tribuerit, & iis quos ipsi hujus ministerij participes facturi essent. In quo nulla Regum mentio: quibus hæc potestas asseri non potest, quæ omnem naturæ ordinem exsuperat, nisi disertissimè illis à Deo collata sit. Christus quidem cum Ecclesiam suam institueret, Regum dignitatem non læsit, sed eam non auxit. Reddite, inquit, quæ sunt Cæsaris Cæsari, quæ sunt Dei Deo. *Cum verò audis*, inquit Chryostomus, *reddenda Cæsari quæ sua sunt, illa solum dici non dubita quæ pietati ac religioni nihil officiant. Nam quod fidei ac virtuti obest, non Cæsaris, sed Diaboli tributum ac vectigal est.* Imò verò Apostolus gladio Principem accingit ad scelerum vindictam, non ad fidei canones sanciendo; ita ut palatium & tribunal ad eum pertineat, non autem Ecclesia & Cathedra Petri.

III. Enimvero quia referri contra potest, in ipsi Ecclesiæ primordiis Imperium penes infideles fuisse, qui hostes fidei cum essent, nil mirum si nulla regendæ Ecclesiæ cura illis fuerit commissa; sed cum Reges nutritij facti sunt Ecclesiæ Christianæ, ut futurum prædixerat Isaias, insignem injuriam fieri Principibus Christianis, si eam in Ecclesia potestatem illis denegemus, quam Reges Iudæorum in Synagoga obtinebant. Itaque ut sincerius hujus quæstionis disquisitio instruat, Pontificiam & Regiam dignitatem in Republica Iudæorum expendemus, ut sciatur quid juris in Principes Christianos è Synagoga derivari possit. Iudæorum Rempublicam suis constitutionibus in Arabum desertis fundaverat Moses, quæ deinde in Iudæa devicta locum suum habuerunt. Totum corpus è Rege, Pontifice, Sacerdotibus, Levitis, & Consiliis ita compactum est, ut regnum sacerdotale diceretur. Distincta quidem erant munia Regum & Sacerdotum, sed non iis finibus quos in Ecclesia Christiana observamus. Belli gerendi & Imperij administrandi ratio ad solum Regem pertinebat; ut sacrificiorum rerumque sacrarum in templo administratio penes Pontifices erat. Quæ verò de rebus sacris & profanis oriebantur contentiones, ad Regem, ad Pontifices, & Consilia devolvebantur, ita ut quædam esset jurisdictionum commixtio. Quod paulò uberius explicandum est, ut Respublica Iudæorum cum Ecclesia Christiana in hac

Chrysol. hom. 71. in Matth.

Vide Libellam Marcæ edinum Barcinone pro defensione libri de Concordia.

Exodi 19.

quidem parte accuratius conferri possit.

IV. Moses Maimonides Iudæos tria mandata à Deo accepisse observavit. Vnum, ut Regem constituerent; alterum, ut Amalekitas delerent; tertium, ut templum conderent. Quæ quidem longo intervallo, & diversis temporibus, sed eo ordine confecta sunt, quò iusta erant. Quippe Rex creatus fuit antequàm Amalekitæ internecone delerentur. tum verò, postquam infandæ gentis istius oblitterata memoria fuit, templum extructum est. De rege Israëlitis dando cogitavit Deus, quòd omnes in vicinogentes sub unius imperio viverent, ut discretè scriptum est Deuteronomij capite XVII. Suetum enim regibus Orientem graviter monet Claudius Civilis apud Tacitum. Itaque non est quòd ex eo capite imminutum eant Regibus majestatem, qui Reges in pœnam Israëlitis datos docent, cum pateat res Iudæorum ab initio ita constitutas à divino numine fuisse, ut Regis imperium illis esset subeundum. Quod cum ita sit, futurumque Regem pro genio & indole illius populi Deus edixerit, querendum est, cur summam rei à Samuële ad Regem aliquem transferri indignè tulerit. Expedita est responsio, quam vir cordatus Moses Ægyptius protulit; non exprobrasse Samuëlem Israëlitis quòd Regem expeterent, sed quòd Samuëlis imperium exosi, querelis & seditiosis vocibus Regis constitutionem urgerent, factione extorquerent quod petitum oportuit, ea mente ut legis præcepto fieret satis. Regum autem conditionem, unctio nis cerimonie sacraverunt. Quæ unctio tantam majestatem illis conciliavit, ut sacrosancti in terris haberentur. Etenim unguentum quo ungebantur, confectum fuit semel à Mose è quatuor speciebus aromatum: quod vase corneo inclusum, ad unguendos Reges, Pontifices, arcam testimonij, mensam, candelabrum, utrumque altare, labrum amplissimum, ipsum tabernaculum, & vasa Sanctuarij, per novem secula usque ad Iosia Regis tempus suffecit. Quanquam Reges in capite ad coronæ formam ungerentur, summis autem Pontificibus in capite oleo perfusis, etiam inter supercilia crucicula X. unguento effigiaretur, ut notat Maimonides. Samaria novitios Reges balsamo tantum inunxit Elias; non unguento illo sacro quod diligenter asservabatur in Templo Hierosolymitano, cum quo nullum erat commercium Samaritis. Quantam verò dignitatem Regi contulerit unguenti sacri delibutio, è Talmudicis retulit ille quem laudavi Moses; qui docet decretum fuisse ut Pontifex Maximus Regem

veneraretur, & staret adventante Rege, locumque illi suum cederet. E contra Regem non stetisse præsentem Pontifice, nisi cum oraculum Vrim consuleret. Præterea si quis è Prophetis ad Regem accederet, humiliter se in terram coram Rege submittere, exemplo Nathan, qui coram Davide ore prono procubuit in terram.

V. Nec etiam illud omitendum est, Regem solum in sacrationibus atrij spatii sedisse. Divisum quidem erat atrium in duas partes, ita ut hæc Sacerdotibus, illa populo esset assignata; intra præscriptos tamen terminos, Sacerdotes stantes manebant. Senatoribus verò Sanhedrin sedendi jus fuit, sed in medio ejus spatij loco quem vulgus occupabat. Præterea ex ista unctioe profectum est ut Reges non solum res civicas domi militiæque procurarent, sed etiam ea tempestate religiones ceremoniasque constituerint, aut restauraverint. David Rex octo Sacerdotum stationes à Mose constitutas (è quibus quatuor ab Eleazaro, totidemque ab Ithamaro, gentem suam duxerant) sexdecim stationibus auxit, ita ut viginti-quatuor stationibus sacrificiorum ordo esset distributus. Harum seriem recitat Iosephus: quæ ita vices suas servabant, ut singulæ Hierosolymam venirent per hebdomadam integram, sacris operaturæ. Has stationes *ἐφ' ἑσθ' ἡμέρας* B. Lucas appellat. Levitas in classes viginti-quatuor idem Rex edicto suo divisit, ut facilius Sacerdotibus ministeria sua impenderent. Totidem familias alias Levitarum instituit, qui voce & organis inter sacra canerent, totidemque stationes adituorum. Eadem cura Salomonem incessit, ne ceteros Reges enumerem, qui rerum divinarum curam gessere. Quod ab iis jure regio tentatum est; non autem eo nomine quòd Vates essent, ut vulgò dici solet. Si enim Davidem excipias, & fortè Saulem, ceterorum nemo inter Prophetas recensitus est. Sed Salomo, Iosaphat, Ezechias, & Iosias jus & potestatem in Pontifices & in res divinas exercuerunt, quòd sacro unguento essent delibuti.

VI. Proximus à regia dignitate honor in Summis Pontificibus effulsit. E sacerdotibus familiis unà tantum pontificalis extitit, ex instituto Mosis; unde delectus Summus Pontifex: qui sacra unctioe & Pontificia veste inaugurabatur primum; sed post restaurationem templi, sacro oleo deperdito, solius vestis amictu initiatus est. Sacerdotum munus in universum hoc fuit, ut victimas in templo caderent, vota pro populo offerrent; Levitarum autem, ut

Sigon. Canzus de Republica Iudæorum.

Deuter. 17.

Tacitus lib. 4. Hist.

Vide. frons. Prætorum No. 12. §. 3.

1. Paral. c. 13. v. 18.

1. Paral. 3.

1. Paral. 16. v. 31. & 32.